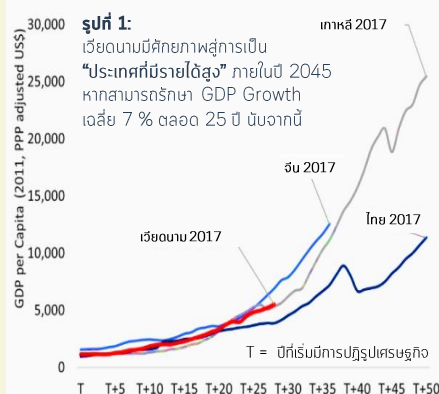

“เวียดนามแข่งไทยแล้วหรือยัง” เป็นอีกหนึ่งคำถามที่คนไทยอยากรู้อยากเห็นที่สุด ณ เวลานี้ หลังเวียดนามมีพัฒนาการทางเศรษฐกิจที่ก้าวกระโดด บทความนี้จึงอยากพิจารณาความสามารถในการแข่งขันของเวียดนามในแง่มุมต่างๆ เพื่อตอบคำถามนี้ พร้อมทั้งเรียนรู้ประสบการณ์ และนำมาปรับใช้กับไทย เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน ยุกระดับศักยภาพ และการเติบโตของไทยอย่างยั่งยืน

เวียดนามพัฒนาศักยภาพหลายด้าน “แซงหน้าไทย และดึงดูดใจนักลงทุนมากกว่า”

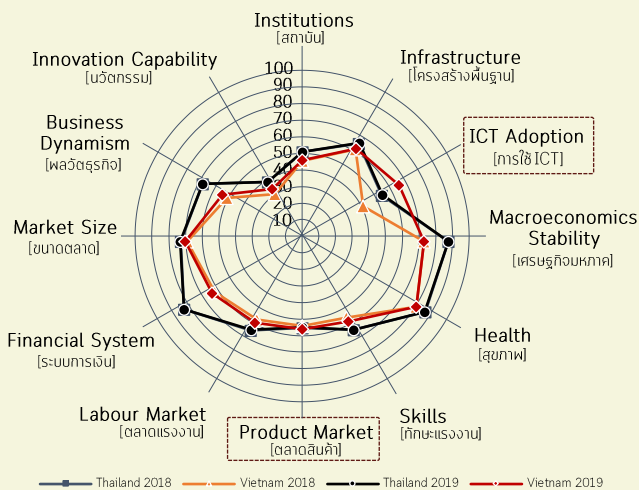
เวียดนามมีลักษณะคล้ายไทยในหลายมิติ ทั้งที่ตั้ง และความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งเมื่อพิจารณาด้านศักยภาพในการแข่งขัน หากเปรียบเทียบการพัฒนาประเทศกับการแข่งวิ่ง ไทยซึ่งออกจากจุดสตาร์ทก่อนด้วยการเริ่มปฏิรูปเศรษฐกิจที่เร็วกว่า ทำให้ปัจจุบัน **“ไทยยังวิ่งนำหน้าเวียดนามอยู่”** แต่หากออกวิ่งพร้อมกัน (รูปที่ 1) คงปฏิเสธไม่ได้ว่า **“เวียดนามวิ่งได้เร็วกว่าไทย”** สะท้อนจากที่สามารถยกระดับรายได้ต่อหัวได้ดีกว่า

WEF Competitiveness Report 2019^{1/} (รูปที่ 2) สรุปว่า เวียดนามยังมีอันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมต่ำกว่าไทย แต่มีคะแนนด้านการใช้ ICT และด้านตลาดสินค้าสูงกว่า อีกทั้งยังมีหลายด้านที่มีพัฒนาการที่รวดเร็ว เช่น ด้านทักษะ ตลาดแรงงาน พลวัตธุรกิจ และนวัตกรรม ขณะที่ไทยมีพัฒนาการลดลง ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทักษะ และสถาบัน สอดคล้องกับผลสำรวจของ JETRO ปี 2019^{2/} สะท้อนว่า นักลงทุนญี่ปุ่นสนใจลงทุนที่เวียดนามมากกว่าไทย 3 ปีติดต่อกัน จากปัจจัยการเติบโตของตลาดในประเทศ การเข้าถึงตลาดต่างประเทศ ต้นทุนแรงงานต่ำ แรงงานมีคุณภาพ และการเมืองมีเสถียรภาพ ▼

ดูที่ www.brookings.edu (How can Vietnam avoid the middle-income trap?)

ສູດ 2: Global Competitiveness Index 4.0 (2019)

ที่มา: WEF Global Competitiveness Report 2019 & JETRO Survey 2019

^{1/} **WEF Competitiveness Report:** รายงานการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของแต่ละประเทศ ซึ่งจัดโดยสภาเศรษฐกิจโลก หรือ World Economic Forum (WEF)

^{2/} **JETRO Survey** คือ ผลสำรวจภาวะธุรกิจของบริษัทญี่ปุ่นในต่างประเทศ ซึ่งสำรวจโดยองค์การส่งเสริมการค้าต่างประเทศของญี่ปุ่น หรือ The Japan External Trade Organization (JETRO)

 #40 (-2) **#67** (+10)

Macroeconomic Stability
Health
Financial System

Market Size
Business Dynamism
Infrastructure
Labour Market
Skills
Institutions
Innovation Capability

Product Market

ICT Adoption

เบื้องหลังความสำเร็จ

**“รัฐบาลเวียดนามประกาศ^{3/}
ยกระดับความสามารถ
ในการแข่งขันเป็นภารกิจ
สำคัญของชาติ”**

๕๕ รัฐบาลกำหนด
เป้าหมายความสำเร็จเป็นรายปี
มอบหมายให้รายละเอียด
ต้องนำไปขับเคลื่อน และติดตาม
ประเมินผลการดำเนินงาน
อย่างเข้มข้นทุกครึ่งปี ๕๖

3/ประกาศใช้ Resolution:
Major Duties and Measures to Improve
Business Environment and Enhance
National Competitiveness

ปัจจัยผลักดันความสำเร็จของเวียดนาม: “ยกระดับด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี แรงงาน และการเมือง”

Product Market/ Market Size	- วางแผนเจรจาข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) เพื่อขยายตลาดส่งออกได้กว่า 52 ประเทศ ส่งผลให้เศรษฐกิจโตตลอด 20 ปีที่ผ่านมา และลดความยากจน - กระจายความเจริญสู่ท้องถิ่น ผ่านนโยบาย “KER: Key Economic Region^{4/}” และดึงดูดการลงทุนสู่ภูมิภาคด้วยแรงจูงใจ (FDI Incentive) - กระจายอำนาจอนุมัติ FDI แบบ One Stop Service/ Tailor - Made สิทธิประโยชน์แก่ท้องถิ่น และกำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย^{5/} ที่ต้องการดึงดูด
ICT Adoption	- ผลักดันการสร้างทักษะบุคลากรด้าน STEM^{6/} ให้สามารถนำไปประกอบอาชีพได้ พร้อมกับใช้ระบบ IT เป็นช่องทางสื่อสารข้อมูลรัฐและให้บริการประชาชน - สนับสนุนการสร้าง Smart City และออกแผน FDI Incentive ดึงดูดต่างชาติร่วมลงทุนด้าน R&D เพื่อให้บริษัทเวียดนามได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
Skills/ Labour Market	- ใช้นโยบาย “Leaving No One Behind” เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา คุ้มครองประชน และให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพครูและนักเรียน - ควบคุมต้นทุนการดำเนินธุรกิจ อาทิ ค่าจ้าง ค่าสาธารณูปโภค ให้อยู่ในระดับต่ำ และคุ้มครองสวัสดิภาพของแรงงานอย่างเข้มข้น
Institutions	- ใช้นโยบาย “โดยเหมา” ระบบเศรษฐกิจแบบกลไกตลาด กระจายอำนาจเศรษฐกิจสู่ท้องถิ่น แต่ยังรวบอำนาจการเมืองไว้ที่พรรคคอมมิวนิสต์ - แปรปรื้อวิสาหกิจ แก่กวีตอร์รี่ปชั่น ยกเลิกกฎระเบียบล้าสมัย และบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน

^{4/}KER: Key Economic Region คือ แนวทางกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจสู่ภูมิภาค โดยใช้ศักยภาพของเมืองหลักดึงดูดการลงทุน และช่วยขับเคลื่อนเมืองรอง ปัจจุบันครอบคลุม 4 ภูมิภาค 24 จังหวัด

^{5/}อุตสาหกรรมและบริการ อื่นๆ Electronics Component & Equipment, Energy, Supporting Industry, Automobile, E-Commerce, Medical Equipment & Food Production, Textile, Retail & Consumption goods

⁶/STEM: การจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ วิทยาศาสตร์ (Science) เทคโนโลยี (Technology) วิศวกรรมศาสตร์ (Engineering) และคณิตศาสตร์ (Mathematics)

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: ด้าน Product Market & Market Size

1 ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ เลือกทำสิ่งที่ชำนาญ : คำนึงถึงสิ่งแวดล้อม และเน้นใช้เทคโนโลยีขั้นสูง

1.1 พลิกโฉมสู่ “ประเทศเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม” เพื่อยกระดับรายได้ของประเทศ

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- ไทยมีความพร้อมด้านปัจจัยการผลิต สามารถรองรับการขับเคลื่อนเศรษฐกิจสู่การเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น BCG Economy (Bio-Circular-Green)^{7/} ได้จริง
- ช่วยเปลี่ยนสินค้าเกษตรเป็นสินค้าชีวภาพที่มีมูลค่าสูงด้วยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
- ช่วยจัดการสิ่งเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างคุ้มค่า
- กำหนดเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อสร้างค่านิยมสัญญา (Commitment) กับประชาชน
- พัฒนา และต่อยอดจากเทคโนโลยีที่มีความชำนาญ เช่น เทคโนโลยีการสกัดและการกลั่น
- วางโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นกลไกสนับสนุนให้พร้อม เช่น สนองสิทธิประโยชน์ทางภาษี ส่งเสริมการทำ R&D ที่ใช้ได้จริง รับรองมาตรฐานการผลิตให้คู่ค้า และสินค้าออกเบียดต่ำ
- ผลักดันการมีส่วนร่วมของภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างนวัตกรรม
- สร้างแรงจูงใจเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น มอบส่วนลดการซื้อผลิตภัณฑ์ BCG

^{7/}BCG Economy คือ เศรษฐกิจชีวภาพ (สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรไปสู่สินค้าชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน (นำวัสดุกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เกิดของเสียน้อยที่สุด) เศรษฐกิจสีเขียว (รักษาสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน) ที่ขับเคลื่อนด้วยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

1.2 ต่อยอดการผลิตเดิมที่มีศักยภาพไปสู่ “อุตสาหกรรมแห่งอนาคต”

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- เพื่อยกระดับปรับโครงสร้างการผลิตให้สอดคล้องกับกระแสความต้องการบริโภคในอนาคต เช่น ปรับโครงสร้างการผลิตจากเครื่องยนต์สันดาปภายใน (Internal Combustion Engine: ICE) ไปสู่การผลิตยานพาหนะที่ขับเคลื่อนด้วยไฟฟ้า (Electric Vehicle: EV)
- สนับสนุนและต่อยอดการใช้พลังงานสะอาดจากกระบวนการผลิตของ BCG Economy
- เจริญการลงทุนแบบพิเศษ (Executive Deal) กับผู้นำเทคโนโลยี/ผู้ผลิตรายใหญ่
- สนองสิทธิประโยชน์ทั้งแบบภาษี/ มิใช่ภาษี ตามความเหมาะสมแก่ทั้งนักลงทุนคนไทย และต่างชาติ
 1. แบบ Tailor-made เมื่อย้ายฐานการผลิตมาทั้งห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)
 2. แบบ Step Up (แบบขั้นบันได) เมื่อตั้งกิจการ และกระจายการลงทุนสู่ภูมิภาค
 3. แบบ Additional เมื่อลงทุนด้าน R&D อบรม/ ถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่คนไทย
- สนองมาตรการช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบในช่วงเปลี่ยนผ่านโครงสร้างการผลิต เช่น จัดหาผู้ร่วมทุนกับเจ้าของเทคโนโลยี หรือซื้อเทคโนโลยีใหม่แทนที่แบบเดิม
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้พร้อม และสร้างแรงจูงใจให้ผู้ผลิตปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น ลดภาษีให้ผู้ประกอบการที่ยินดีปรับโครงสร้างการผลิตจากเครื่องยนต์ ICE ไปสู่รถยนต์ EV

2 เปลี่ยนแนวคิดจาก Production Based สู่ “World Class Service Destination” : เน้นเจาะกลุ่มลูกค้ากำลังซื้อสูง

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- ยกระดับบริการจาก “เชิงปริมาณ” สู่ “เชิงคุณภาพ” มากขึ้น เช่น ก่อเกี่ยวเชิงสุขภาพกาย และใจ (Medical & Wellness Tourism) และการก่เกี่ยวเชิงธุรกิจ MICE^{8/} ซึ่งจะทำให้ลูกค้ายินดีพักอยู่ในไทยนานขึ้น จัวย่ายใช้สอยมากขึ้น และกลับมาเที่ยวซ้ำ
- ต่อยอดจุดเด่นภาคบริการที่ไทยมีศักยภาพสูง เช่น การดึงดูดด้วยสถานที่ท่องเที่ยวสวยงาม แต่ควรเสริมด้วยเรื่องราว (Story) เพื่อช่วยให้ดึงดูดลูกค้าได้อย่างยั่งยืน
- อำนวยความสะดวกลูกค้าด้วยช่องทางพิเศษ (Fast Lane) และให้บริการที่มีคุณภาพเหนือระดับ (Human Being Service) เพื่อให้เข้าถึงบริการที่รวดเร็วและบริการลูกค้าทั่วไไปอย่างเป็นธรรม
- จัดเทศกาลอาหาร/วัฒนธรรม และนิทรรศการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ๆ ให้กระจายทั่วประเทศมากขึ้น เพื่อให้เห็นความเป็นมาและเกิดเรื่องเล่าในระยะยาวจนกลายเป็นแหล่งรายได้ใหม่แก่ท้องถิ่น
- ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และสร้างการรับรู้ศักยภาพการแพทย์ไทยให้เป็นที่ยอมรับ เช่น ยกระดับการผลิตสมุนไพร เพื่อสร้างเติมต่อความเป็นเลิศด้านสารสกัด (Active Ingredient) ไปสู่การผลิตเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ที่มีมาตรฐาน และการผลิตวัคซีนป้องกันโควิด 19
- พลิกวิกฤติเป็นโอกาส เช่น โครงการ “ท่องเที่ยวพ่วงฉีดวัคซีนฟรี” (Vaccination Tourism) เพื่อใช้เป็นโอกาสในการประชาสัมพันธ์ ช่วงชิงโอกาสฟื้นฟูความเชื่อมั่นจากวิกฤติโควิด 19 ในการใช้ไทยเป็นสถานที่พักผ่อนหลังจากฉีดวัคซีน และช่วยให้ภาคบริการฟื้นตัวกลับมาโดยเร็ว

^{8/}MICE คือ ธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการจัดประชุมองค์กร (Meeting) การท่องเที่ยวเพื่อเป็นรางวัล (Incentive) การจัดประชุมนานาชาติ (Conventions) และการจัดแสดงสินค้า (Exhibitions)

3 “เปลี่ยนคู่แข่งเป็นพันธมิตร” และใช้ประโยชน์จากศักยภาพของประเทศอื่น

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- ผู้ประกอบการไทยมีศักยภาพในการลงทุนต่างประเทศ แต่ยังต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ
- เพิ่มช่องทางสร้างความมั่งคั่ง ควาโอกาสในการเข้าถึงปัจจัยการผลิต ตลาดทั้งภายใน/ต่างประเทศ ผ่านการลงทุนโดยตรง (Thai Direct Investment Abroad: TDI) เพื่อรับสิทธิประโยชน์ดึงดูดการลงทุนของประเทศอื่น
- สร้างสมดุลของเงินทุนเคลื่อนย้าย และช่วยบรรเทาการแข่งขันค่าของเงินบาท
- ช่วยคัดเลือกและรับรองความน่าเชื่อถือของคู่ค้าหรือพันธมิตรในต่างประเทศ
- อำนวยความสะดวกทางธุรกิจ เช่น ให้คำปรึกษาด้านการลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) และจัดงานมหกรรมจับคู่ทางธุรกิจ (Business Matching)
- ปรับปรุงฐานข้อมูลด้านการลงทุนต่างประเทศให้ทันสมัย เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุน โดยนำเสนอข้อมูลเชิงลึกด้านโอกาส ความท้าทาย และสร้างช่องทางให้เข้าถึงได้สะดวก และรวดเร็ว
- ออกมาตรการจูงใจให้กิจการรายใหญ่เป็นพี่เลี้ยงแก่ SMEs เพื่อเปิดโอกาสเรียนรู้การทำธุรกิจในต่างประเทศ พัฒนาศักยภาพ และได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยี
- สนับสนุนการจัดตั้งบริษัทบริหารการลงทุนข้ามชาติ เพื่อเชื่อมโยงการลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน (Springboard to ASEAN) และแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการทำธุรกิจระหว่างประเทศ เช่น ปัญหาการจัดเก็บภาษีซ้อน (Double Taxation)
- ใช้ประโยชน์จากผู้ผลิตที่เชื่อมเครือข่ายการลงทุนระหว่างประเทศ เช่น ชาวเวียดนามในอีสาน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: ด้าน ICT Adoption

ผลักดันให้เกิดรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ (E-Government) โดยเร็ว

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- เพื่อช่วยลดต้นทุน ค่าใช้จ่าย ในการเข้าถึงข้อมูลภาครัฐ ของประชาชน ขณะเดียวกัน ช่วยให้การภาครัฐสามารถให้บริการ ประชาชนอย่าง**รวดเร็ว** **ทั่วถึง** และ**ตรงจุด**

- **เปิดเผยข่าวสาร และเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานราชการ** ให้พร้อมใช้ ในรูปแบบที่ประชาชน สามารถนำไปใช้งานต่อได้ทันที สร้างการะ และค่าใช้จ่ายให้น้อยที่สุด
- **สร้างกลไกรองรับการปรับปรุงอัตโนมัติ** เมื่อข้อมูลต้นทางมีการเปลี่ยนแปลง (Auto Revised) และสร้างช่องทาง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบความถูกต้อง แจ้งข้อบกพร่องเมื่อพบเหตุอันควรสงสัยได้อย่างสะดวก รวดเร็ว
- **รวมศูนย์ฐานข้อมูลภาคประชาชน** เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย ช่วยเหลือเยียวยาประชาชนได้ตรงจุด ทั้งในกรณีปกติ และเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน
- **เร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล (Digital Infrastructure)** ให้ประชาชนสามารถทำนิติกรรม ผ่านระบบออนไลน์จากทุกพื้นที่ทุกเวลา โดยมีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย (E-Residency) ให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: ด้าน Skills & Labour Market

พัฒนาทรัพยากรบุคคลให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และพร้อมรับการแข่งขัน

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- **ทักษะนักเรียนไทยยังไม่สอดคล้องกับกระแสการพัฒนาของโลก** ที่มุ่งเน้นด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สะท้อนจากคะแนน PISA Score^{9/} ที่ต่ำกว่า หลายประเทศในอาเซียน
- **โครงสร้างประชากรไทย กำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society)** จึงต้องเร่ง ยกระดับคุณภาพแรงงาน ให้พร้อมในการทำงานทดแทนแรงงานสูงวัย

- **ดึงดูดแรงงานมีทักษะจากต่างประเทศระยะสั้น** เพื่อเติมเต็มในสาขาที่จำเป็นเร่งด่วน และช่วยถ่ายทอดเทคโนโลยี ในระยะยาว โดยให้สิทธิชาวต่างชาติ และครอบครัว เช่น ด้านการทำงาน การถือครองทรัพย์สิน และสวัสดิการ
- **ยกระดับทักษะแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น** โดยพัฒนาหลักสูตรอบรมระยะสั้น ในรูปแบบออนไลน์ให้เข้าถึงโดยไม่มีค่าใช้จ่ายและเอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) โดยเน้นหลักสูตรด้าน **STEM** และทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในอนาคต เช่น ทักษะการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย การเป็นผู้ประกอบการ และภาษาต่างประเทศในระดับที่ใช้งานได้
- **ลดความเหลื่อมล้ำด้านการศึกษา** ด้วยการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างเสมอภาค มีคุณภาพ และประหยัดค่าใช้จ่าย รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้มีความรู้/ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชาชีพผลิตสื่อการสอนที่ได้มาตรฐาน เพื่อเผยแพร่ให้แก่เด็กนักเรียน/นักศึกษาทั่วประเทศ โดยไม่มีค่าใช้จ่ายและปรับปรุงให้ทันเหตุการณ์เสมอ
- **เร่งแก้ปัญหาคุณสมบัติทักษะแรงงานให้เป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ** เช่น **ปัญหาไทยถูกปรับลดสถานะภาพสมาชิก APEC Engineer จากสมาชิกเต็มขั้น (Full Member) เป็นสมาชิกแบบมีเงื่อนไข (Conditional Member)** ที่อาจส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือในคุณภาพ มาตรฐานของวิศวกรไทยในอนาคต

^{9/}PISA Score คือ คะแนนประเมินสมรรถนะนักเรียนตามมาตรฐานสากล หรือ Programme for International Student Assessment (PISA) โดยวัดผลทักษะ 3 ด้าน ได้แก่ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และการอ่าน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย: ด้าน Institutions

1 กระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น และกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- **ท้องถิ่นขาดอิสระในการวางแผน ตัดสินใจ และบริหารจัดการตนเอง** ทำให้ไม่สามารถแบ่งเบาภาระงานจากราชการส่วนกลางได้
- **ท้องถิ่นใกล้ชิดพื้นที่ ทำให้เข้าใจความต้องการของคนที่อยู่ในท้องถิ่นมากกว่าส่วนกลาง**
- **การลงทุนจากต่างประเทศกระจุกตัว** ในเมืองหลัก ทำให้มีความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ กระตุ้นให้แรงงานย้ายถิ่น จนเกิดครอบครัว แห่ช่วงกลาง และขาดเสาหลักในการพัฒนาท้องถิ่น

- **สร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจรายใหญ่จากส่วนกลางมาตั้งในภูมิภาคและจ้างงานท้องถิ่นมากขึ้น**
- **ผลักดันการมีส่วนร่วมพัฒนาท้องถิ่นระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา**
- **ริเริ่มมาตรการใหม่ๆ** และให้เอกชนช่วยขับเคลื่อน เช่น **ภาษีบ้านเกิด (Hometown Tax)** ซึ่งมีตัวอย่างจากประเทศญี่ปุ่น ที่เปิดโอกาสให้บุคคลธรรมดาบริจาคเงิน เพื่อช่วยพัฒนาบ้านเกิดโดยตรง แบ่งเบาภาระงบประมาณภาครัฐ และทำให้ท้องถิ่นได้รับเงินพัฒนาพื้นที่ตามความต้องการ ขณะที่เอกชนสามารถนำหลักฐานการบริจาคไปลดหย่อนภาษีเงินได้
- **กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นสามารถดึงดูด และให้สิทธิประโยชน์กับการลงทุนโดยตรง (FDI)** ได้ตามความเหมาะสมของโครงการลงทุน (**Tailor - Made Incentive**) และเป็นช่องทาง ให้บริการนักลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ (**One Stop Service**)

2 เตรียมความพร้อมด้านกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐาน (Soft Infrastructure) ให้ทันสมัย สร้างความมั่นใจแก่นักลงทุน

ทำไมต้องทำ ? ควรทำอย่างไร ?

- **สร้างความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน และช่วยลดความเสี่ยง** ด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ของทางการ (**Compliance Risk**)

- **รัฐควรเร่งสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุน** ผ่านการสร้างความพร้อมด้านกฎหมาย ระเบียบ และมาตรฐาน
 - 1) **ยกเลิกกฎหมายที่ล้าสมัย** ซ้ำซ้อน และไม่เอื้อต่อการลงทุน (Regulatory Guillotine)
 - 2) **รวมศูนย์กฎหมาย** ให้ใกล้เคียงกันเข้าด้วยกัน จัดทำเป็นภาษาอังกฤษ เผยแพร่ทางออนไลน์ให้ทุกคนเข้าถึงได้
 - 3) **บังคับใช้กฎหมาย** ที่มีอยู่อย่างเข้มงวดทุกฉบับ ด้วยความเสมอภาค
 - 4) **เร่งจัดทำกฎหมายใหม่** ในเรื่องที่ยังขาดกฎหมายบังคับใช้โดยตรง เพื่อปิดช่องว่างการกระทำผิด ขณะเดียวกัน ควรจัดทำให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

“To Reap a Return in Ten Years, Plant Trees. To Reap a Return in 100, Cultivate The People” [Hồ Chí Minh]

“อยากเก็บเกี่ยวผลตอบแทนในร้อย 10 ปี ให้ปลูกต้นไม้ หากอยากได้ถึง 100 ปี ให้ปลูกฝังประชาชน” [โฮจิมินห์]

ภาคผนวก (Appendix)

แหล่งที่มาของข้อมูลประกอบงานศึกษา

- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ, **คู่มือโอกาสและทิศทางการค้าการลงทุนในประเทศเวียดนาม**, เข้าถึงได้ที่: <https://thaibiz-vietnam.com/wp-content/uploads/2020/11/business-20200326-165111-417315.pdf>
- คณิน พีระวัฒนาชาติ, **บทบาทของรัฐบาลท้องถิ่นกับการพัฒนาเศรษฐกิจแบบมีส่วนร่วม**, เข้าถึงได้ที่: https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/ArticleAndResearch/FAQ/FAQ_127.pdf
- รายการ Smart SME, **เศรษฐกิจเวียดนาม "ติดเทอร์โบ" จะหนีไทย..ได้ไกลแค่ไหน?**, เข้าถึงได้ที่: <https://www.youtube.com/watch?v=8wS9lY4oDXI&list=PLb0x94fc9jVvKkITm4AikIs5j7hK-Rerw3&index=3>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, **ผลการประเมิน PISA 2018 การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ (ฉบับสมบูรณ์)** เข้าถึงได้ที่: <https://pisathailand.ipst.ac.th/pisa2018-fullreport/>
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, **รายงานผลการศึกษาข้อมูลเชิงลึกฉบับสมบูรณ์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม**, เข้าถึงได้ที่: <https://toi.boei.go.th/information/download/501>
- Brookings institution, **How Can Vietnam Avoid The Middle-Income Trap?**, available at: <https://www.brookings.edu/blog/future-development/2019/05/16/how-can-vietnam-avoid-the-middle-income-trap/>
- Deloitte & Vietnam chamber of commerce and industry, **A Guide to Investment and Trade in Vietnam 2019-2020**, available at: https://thaibiz-vietnam.com/wp-content/uploads/2020/11/21012020_A-guide-to-investment_FINAL-1.pdf
- E-estonia briefing centre, **E-Residency**, available at: <https://e-estonia.com/solutions/e-identity/e-residency/>
- International Monetary Fund, **Vietnam's Development Success Story and the Unfinished SDG Agenda**, available at: <https://www.imf.org/en/Publications/WP/Issues/2020/02/14/Vietnam-s-Development-Success-Story-and-the-Unfinished-SDG-Agenda-48966>
- Jetro, **FY 2019 Survey on the International Operations of Japanese Firms** available at: https://www.jetro.go.jp/ext_images/en/reports/survey/pdf/jafirms2019-rev.pdf
- Jetro, **2019 Jetro Survey On Business Conditions of Japanese Companies in Asia And Oceania**, available at: https://www.jetro.go.jp/ext_images/en/reports/survey/pdf/rp_firms_asia_oceania2019.pdf
- Kay Hasegawa, **Japan's "Furusato Nouzei" (Hometown Tax): Which Areas Get How Much, and Is It Really Working?**, available at: <https://sites.duke.edu/djepapers/files/2017/11/kayhasegawa-dje.pdf>
- Vanbanphapluat.co, **Resolution No. 02/NQ-CP Dated January 1, 2020 Ongoing Implementation of Major Duties and Measures to Improve Business Environment and Enhance National Competitiveness in2020**, available at: <https://vanbanphapluat.co/resolution-02-nq-cp-2020-measures-to-improve-business-environment-enhance-national-competitiveness>
- Vietnam briefing, **Vietnam's Key Regions And Economic Zones**, available at: <http://www.iberglobal.com/files/2017-2/vietnam-key-regions-economic-zones.pdf>
- World economic forum, **Global Competitiveness Report 2019: How to End a Lost Decade of Productivity Growth**, available at: <https://www.weforum.org/reports/how-to-end-a-decade-of-lost-productivity-growth>

ขอขอบคุณผู้สนับสนุนข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ

- คุณอรรณณสิริ สร้อยทอง (ผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม)
- คุณธาราบดี ชัยอดิษฐ์วิทย์ (ผู้จัดการทั่วไป ธนาคารกรุงเทพ สาขาเวียดนาม)
- คุณอดิศักดิ์ อังศรีประเสริฐ (บจก. NK Apparel)
- คุณวิลาวัณย์ อติวัฒนานนท์ (บจก. Pharmaceuticals and Medical Supply)
- คุณวิรัตน์ ภาตินาวิน (บจก. Thai Kodama)
- คุณคมสันต์ เตชะภาส และคุณชาญศักดิ์ วีระวัฒน์พงศ์ (บจก. SCG Chemicals)
- คุณวุฒิชัย ฉายะบุตร (นักลงทุนไทยในประเทศเวียดนาม)